

Are valla leht

Nr. 2) 95

arevallaleht@hotmail.ee

Leelo Lusik

märts 2010

51 42 621

Märja asfaldi, tolmu, päikesekiirte ja mulluse kulu lõhn. See on lõhnabukett, mis veab meid linnatänavatele ja maanteedele kondama. Kevadet on õhus!

Aga hang on hoolimata kevadsoojast nii-ii-ii-ii paks ja veel reedel sai lumelabidat välgutada. Ja ei ole sel talvel veel olnud päeva, kui see hang täiskasvanud inimese kõndimist kannataks. Kokkukuhjatud hanged on siiski umbes poole meetri jagu madalamaks vajunud, aga nad on uue lume tulles ikka veel kuurikatuse servani, ehk peaaegu 2 meetrit kõrged. Aotäht on omandanud vilunud katusepuhastaja kutse – haarab värsket lume tulekul oma pisikese sinise lumelabida, ronib hangele ja hõikab: „Nonii... säuh... peab ju lume ära lükkama, muidu kukub katus sisse! Ja peagi paistab välkuvat labida alt katusesambla haljendav tutt. Nii et tulevaste talvede pärast meie pere enam muretsema ei pea. Küll on murenäod peas paljudel kohalikel kurgikasvatatajatel, kes aknalaua kastidesse esimesi taimi külvates sissevajunud kasvahooneid silmitsevad.

Kristel Vilbaste

www.looduskalender.ee

TÄNA LEHES:

Volikogu ja
vallavalitsuse
istungite otsused lk. 3

Teeme ära 2010 lk. 4

Täiskasvanute
õppimisvõimalustest
lk. 5

Hulkuvatest koertest
ja kassidest lk. 7

Suigu küla joogiveest
lk. 8

Meie koolid lk. 9

Vallarahva tegemised
lk. 10

Ürituste kalender
lk. 13

Teated lk. 16

Suur lumi läheb ...

Vägev talv, millist alla paarikümneaastased vististi näinud pole, hakkab kevadesse pöörama. Ainuüksi vallakeskuse 0,3 hektarisel katusel võis tuhatkond tonni lund lesida. Igatahes praegu on kalendrikevad käes. Paistab, et masuajal parandasid ligi kolm kuud pakast, meetripaksune lumi ja suusatamisvõimalused inimeste meeleolu tublisti. Lastel kindlasti. Kõigevägevam näitas, kes ikkagi kliimat kujundab. Ehk pole keskkonda kahjustav inimtegevus siiski mitte kliimat vääramatult untsukeerav nagu inimesed üha rohkem kardavad.

Lummemattunud Are Vallakeskus kevadeootuses

Valla kiirkõhnuvale rahakotile on lumemöll ometi rängalt mõjumas. Kui 2008. aasta lumevaene jaanuar-veebruari nädalid vallaeelarvest lumetõrjeks 33000 krooni ja 2009. a. 43500 krooni, siis tänavused esimesed kaks kuud võtsid kogunisti 220000 krooni ehk 40% kogu aasta teehooldusrahadest. Me pole siinkohal mingi erand, omavalitsusliidud küsivad sellesama häda leevenduseks valitsuselt lisaraha. On ju riigieelarve eraldis teedele 4 korda väiksem kui 2008. aastal. Seni ei näi eurot-ootav valitsus positiivselt reageerivat.

Vallaeelarvesse koguneb maksuraha kesiselt, seni siiski vastuvõetud eelarve tempos. Kahjuks kasvab meie töötute arv riigi keskmisega samas tempos, registreeritud töötute viimane arv vallas on juba 88. Muidugi on see töö kaotanutele ränk - edu, tahet ja optimismi neile uue töö leidmiseks. Majanduse allakäigu ja tööpuuduse tõttu kahaneb ka tulumaksulaekumine. Toimetulekutoetust oleme kolme kuuga välja maksnud 56 000 krooni ehk 4 korda rohkem kui mullu.

Suurematest töödest on volikogul ja vallavalitsusel käsil kolme valla (koos Halinga ja Saugaga) ühise jäätmekava uuendamine, valla 2004...2006 võetud investeerimislaenu refinantseerimine, uue õpilasveo väikebussi liisimine, vabade põllumaade kasutusvalduse seadmine, valla põhimääruse ja teiste määruste uuendamine, Suigu LAK renoveerimisprojekti hanke kokkupanek jne. Toetanud ja kirjutanud oleme mitmeid arendusprojektide taotlusi. Külaseltsid Murru, Lepplaane, Niidu ja MTÜ „Hoolivad Südamed“ taotlevad-kirjutavad neid rõõmustavalt usinasti .

Laste koolivaheaeg on jälle lõppemas, viimane veerand tarkuse taganõudmist ootab ees. Rõõmustab klubi ja külaseltside usin tegevus inimeste vaba aja sisustamiseks . Tänu kunstnikele toredate maali- ja pildinäituste eest vallakeskuses ja Suigu seltsimajas, tänu jahimeestele jahitrofeede näitamise eest. Aitäh Malle Pajole järjekordse vallaviktoriini läbi- ja lõpuleviimise eest!

Ilusat lumesulamist ja kevade lähenemist, sitkust ja vastupidavust läheneva pori ja teedelagunemise talumiseks, tervist ja rõõmsat meelt kõigile vanadele ja noortele!

Jaanus Männik, vallavanem

19. veebruari Are Vallavolikogu istungi otsused:

1. Otsustati delegerida katastriüksuste sihtotstarvete määramine või muutmine Are vallavalitsusele, kuna valla üldplaneering on kehtestatud.
2. Otsustati taotleda Are valla munitsipaalomandisse Are vallas Are alevikus ca 130 m² suurune maatükk, millel asub Are alevikku varustav puurkaev-pumbamaja. Taotletava maatüki nimeks määrata Oja tänava pumpla.
3. Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regioon esitas Are Vallavolikogule Eke Andressoni geoloogilise uuringu loa taotluse ning taotluse kohta tehtavate otsuste eelnõud arvamuse saamiseks. Are Vallavolikogu otsustas võtta Are III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse materjalid ning otsuse eelnõud teadmiseks.
4. Otsustati kehtestada Kurena külas asuva Ritsika tn 10 kinnistu detailplaneering.
5. Informatsioonid:
 - 5.1. Are valla noorte- ja spordijuhi kohale kandideerijad.
 - 5.2. Ivar Puurami pöördumine vallavanema poole.

25. veebruari Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Kinnitati Are vallas Tabria külas asuvate Härma ja Jõerandi katastriüksuste jagamisega tekkivate katastriüksuste nimed, sihtotstarbed ja koha-aadressid.
2. Loeti korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks üks majapidamine, kuna kinnistul ei elata.
3. Kinnitati õpilastranspordi korraldamiseks vajaliku 15 kuni 20 kohalise väikebussi kasutusrendiga liisimise hanketeade koos lisadega.
4. Kinnitati 2010. aastal valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste määrad, mis jäävad eelmise aasta tasemele:
 - sünnitoetus määr 3000 krooni
 - matusetoetuse määr 1000 krooni
 - erakorralise toetuse määr kuni 5000 krooni
 - Tšernobõli toetuse määr 100 krooni
 - koolitee alustamise toetuse määr 1500 krooni
5. Anti välja korraldus maksta välja sotsiaalse kaitse eelarvest:
 - ühekordsed toetused summas 4210 krooni 5 inimesele
 - matusetoetused summas 2000 krooni 2 inimesele
 - Toimetulekutoetused summas 18 589.80 krooni 11 inimesele
 - Täiendav sotsiaaltoetus summas 600 krooni 3 inimesele
6. Anti välja korraldus eraldada tegevustoetust 60 000 krooni MTÜ Murru Küla Seltsi projektile „Suigu seltsimaja rekonstrueerimine III“ ehitustööde teostamiseks
7. Vallavanem Jaanus Männik andis ülevaate Are valla noorte- ja spordijuhi konkursist. Avaldusi laekus 15, nelja kandidaadiga viidi läbi vestlusvoor ning Are valla noorte- ja spordijuhiks valiti komisjoni otsusega Kristi Kivisaar.

9. märtsi Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Anti välja korraldus: „Õpilastranspordi korraldamiseks vajaliku 15 kuni 20 kohalise väikebussi kasutusrendiga liisimise hanketeade Lisa 1 „Autobussi tehniline kirjeldus“ muutmine.

Tähelepanu! JÄÄTMEKAVA

Valminud on eelnõu “Are, Halinga ja Sauga valdade ühine jäätmekava aastateks 2010-2015”, mille avalik väljapanek toimub perioodil 17.03-31.03.2010. Eelnõuga saab tutvuda valla kodulehel, vallavalitsuses ja valla raamatukogudes. Avalikustamise ajal on võimalik esitada ettepanekuid ja vastuväiteid. **Jäätmekava avalik arutelu toimub 1. aprillil 2010.a. kell 13.00 Are vallakeskuses. Avalikul arutelul on võimalik käsitleda ainult neid ettepanekuid, mis on vallavalitsusele laekunud enne 31.märtsi.** Jäätmekava on tihedalt seotud korraldatud jäätmeveoga, mis puudutab meid kõiki, seega lugege eelnõud ja tehke ettepanekuid, sest antud kava alusel toimetavad järgmised 5 aastat kolm valda. Jäätmekava võtab vastu vallavolikogu, selle kava puhul siis Are, Sauga ja Halinga volikogud.

Signe Rõngas

Head Pärnumaa inimesed, ühendused, omavalitsused, ettevõtjad!

Teeme ära 1. mail 2010 talgupäeva ettevalmistus on hoogsalt käima lükatud.

Suurte asjade ära tegemise viis on ikka ja alati olnud teistega koos tegemine. Koos tegutsedes on tehtud põllutöid, ehitatud maju, leitud ühiselt arutades üles need viisid, kuidas koos elamist kõige paremini korraldada. Sellist loomumast ja rõõmu toovat koos tegemise viisi kannab endas talgute traditsioon.

2008. aastal tegid rohkem kui 50 000 talgulist viie tunniga ära töö, mille tegemiseks oleks kulunud muidu kolm aastat ja palju meie kõigi ühist raha. 2009. aastal tuli kokku ligi 12 000 ärksat inimest üle Eesti, et leida üles need teod ja viisid, kuidas elu meie kõigi jaoks paremaks muuta. Mõttetalgutest on tänaseks sündinud mitmed elujõulised algatused ja teod.

Kutsume pärnumaalasi nii märkama kui tegema – leiame üles endi kõrvalt need asjad ja teod, mis ootavad tegemist, ka need mõtted, mis eelmisest aastast veel teostamist ootavad. Läheme koos ja teeme ära suurel talgupäeval 1. mail!

Kuidas saab pärnumaal talgupäeval kaasa lüüa?

1. **Tule talgujuhiks!** Talgute osas kellelegi ettekirjutusi ei tehta. Talgud võivad olla näiteks pargi või kiigeplatsi korda tegemine, rahvamaja remontimine, kohaliku muinsusmälestise korrastamine või hoopis seltsi asutamine ja edasise tegevusplaani ühiselt kokku panek.

Oma talgumõtte saad nüüd 4. märtsist alates www.teemeara.ee lehel talguna ära registreerida, kus see peagi ka teistele nähtavaks muutub ning asuda teisi kaasa kutsuma ja talgupäeva ette valmistama.

2. **Tule talguliseks!** Terve märtsikuu saab www.teemeara.ee lehel jälgida, milliseid talguid tegusad inimesed erinevates pärnumaa nurkades korraldavad. 1. aprillil avaneb sealsamas ka talgutele registreerimine, kus igauks saab valida endale südamelähedased talgud ning ennast ja peret-sõpru kirja panna.

3. **Tule mängi talgulistele pilli või korralda pidu!** Et päev koos laulu ja pillimänguga lõbusalt õhtusse saata, kutsume üles kõiki aktiivseid inimesi, kelle eestvedamisel 1. mail talgupeod püsti panna. Kõik, kes on valmis omalt poolt talgulistele pidu korraldama, saavad ühendust võtta talgupäeva kultuuritoimkonnaga talgute veebilehel. Esinejad saavad samuti ennast alates 15. märtsist www.teemeara.ee lehel lahkelt kirja panna, et pidude korraldajad saaksid nad üles leida ja kaasa kutsuda. Samasse kohta jõuab üles ka kogu info kohalike talgupidude kohta.

4. **Toeta talguid!** Talgute korraldajaid saab toetada materiaalselt - töövahendite, kinnaste, kottide, toidu või joogipoolisega. Ehk on Sul hoopis saun, mille oleksid valmis talguliste jaoks kuumaks kütma? Et oma tuge pakkuda, võta ühendust talgute lehe www.teemeara.ee kaudu meelepärase talgu juhiga või talgupäeva korraldusmeeskonnaga. Endale meelepäraseid talguid saad toetada ka rahaga – täpsed juhendid ja konkreetse talgu viitenumbri leiad talgupäeva veebist.

Pärnumaal toimuvate talgude toimumist aitab koordineerida vabatahtlikkest koosnev meeskond, keda juhivad Krista Habakukk.

Kui vajate abi talgu registreerimisel või tekivad seoses talgu korraldamisega muud küsimused, siis palume helistada tel: 555 33 990 või saata kiri e- posti aadressil: krista@peak.ee

Rohkem infot Teeme Ära talgupäeva kohta leiad talgute veebilehelt: www.teemeara.ee

Häid talgu kavandamise mõtteid soovides !

Krista Habakukk
talgupäeva pärnumaa koordinaator

NÜÜD ON ÕIGE AEG!

Julgen väita, et masust on kasu ka. Sellest võib olla raske aru saada, kui tööd ei leia või palka on kärbitud, kuid kas pole me hakanud rohkem mõtlema ja rääkima tõeliselt olulistest asjadest? Ehk on meil siiski võimalik kibestumise asemel rasket aega enda kasuks tööle panna, areneda ja õppida? Peatagem nendel võimalustel, mis tänases Eestis tasuta kättesaadavad on.

Eesti Töötukassa teenuste osakonna juhataja Kadri Lühiste ja tööturukoolituse teenusejuht Karin Andre selgitavad, et tööta jäänud inimeste koolitamise eesmärk on nende tööle aitamine. Koolitus iseenesest töökohta ei loo. Seetõttu on töötukassa praeguses olukorras suunanud oma tähelepanu nendele teenustele, mis on reaalsetel töökohaga seotud ning aitavad tööandjal seda luua. Sinna hulka kuuluvad tööandjale makstav palgatoetus, tööpraktika jne. Näo pööramine tööandjate poole on ka esimesi tulemusi andnud: selle aasta jaanuaris ja veebruaris lisandus uusi töökohti töötukassale vahendamiseks kaks ja pool korda rohkem kui eelmisel aastal samal ajal, ja palgatoetuse abil sai tööle 6 korda rohkem inimesi kui terve eelmise aasta jooksul kokku. Ümber- või täiendõpet pakutakse reeglina siis, kui silmapiiril terendamas reaalsetel töökohad, kuid nendele sobivate töötajate leidmine eeldab töötute koolitamist. Küll aga julgustavad Kadri ja Karin ettevõtjaid-tööandjaid töötukassaga ühendust võtma ja kõike eelmainituga seonduvat uurima. Lähemat informatsiooni saab: www.tootukassa.ee.

Käesoleva aasta I poolaastal pakub pea 40 kutseõppeasutust ja rakenduskõrgkooli tasuta kursusi ka töötavatele inimestele, sealhulgas lapsepuhkusel emad, erivajadustega inimesed ja teised inimesed, kes hetkel ei tööta, aga pole ka töötuna arvel. Õppida on võimalik väga erinevaid asju: keeltest ja suhtlemisest laevanduse ja lennundustehnikani. Kui oled Haridus- ja Teadusministeeriumi koduleheküljelt: www.hm.ee/tasutakursused endale sobiva välja valinud, tuleb kontakteeruda kursust pakkuva õppeasutusega ja teha kindlaks kas kohti ikka on. Kui seekord kohad täis, tasub proovida järgmisel poolaastal, sest tasuta koolituste pakkumine jätkub 2013. aastani. Koolitusi finantseerivad Euroopa Sotsiaalfond ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Täiskasvanute tasuta koolitamine toimub ka vabahariduslikes koolituskeskustes, kus sihtgrupiks inimesed, kes pole töötuna arvel. Selle poolaasta koolitusvõimalusi saab uurida Eesti Vabaharidusliidu koduleheküljelt: www.vabaharidus.ee, pealkirja alt „Programm 2008-2010”. Programmi rahastab Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti Vabariik.

Möödunud aasta augustis Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) vahendusel käivitunud koolitusosakute programm on mikro-, väikeettevõtete ja FIE-de seas suurt populaarsust kogunud. Selle abiga saab koolitust taotleda õppeasutustelt ja organisatsioonidelt, kes on kantud teenusepakujate nimekirja. Koolitusosakute programmi tingimusi saab vaadata EAS-i koduleheküljelt: www.eas.ee.

Masu õpetab märkama ja kuulama. Majandusbuumi tõistes argiaskeldustes polnud ju aega vanaemade-vanaisade vana aja pajatusi kuulata või jõuda tähele panna, millest su 15-aastane poeg oma sõpradega räägib. Tean oma kogemustest – õppimine seob põlvkondi. Või astu koduteel raamatukogust läbi ja küsi uuesti just seda raamatut, mis kooliajal kohe üldse ei meeldinud. Loed ja üllatud jälle. Tunnistust sellise õppimise eest ei anta, aga hingel hakkab helgem ja pilk on ühtäkki avaram.

Külliki Steinberg
Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras projektijuht

TUNNUSTA: Märka enda kõrval tublit inimest või organisatsiooni ja esita ta tunnustamiseks!
Kandidaate aasta õppija, koolitaja, organisatsiooni ja omavalitsuse tiitlile saab esitada **15. juunini 2010** aadressil: www.andras.ee/tunnustamine

LOE: Ilmunud on uus ajakirja „Õpitrepp” number. Seda ja eelnevalt ilmunud numbreid saab lugeda kohalikus raamatukogus ja internetiaadressilt: www.andras.ee/opitrepp.

VAATA: saadet „Tagatargemad” laupäeviti kell 18.00 ETV-s, kordus esmaspäeva hilisõhtul ja kolmapäeviti kell 16.00, ETV 2-s kordussaade reedeti kell 16.45. Saadet saab hiljem vaadata ETV koduleheküljelt: <http://etv.err.ee/arhiiv>.

KUULA: „Huvitajat” reedeti kell 10.00 Vikerraadios. Saadet saab hiljem kuulata: <http://vikerraadio.err.ee/kuulaarhiiv>. „Ainult täiskasvanutele” teisipäeviti kell 11.10 Raadio Neljas, <http://r4.err.ee/rukuulaarhiiv>.

Haridus- ja Teadusministeerium

EESTI TÖÖTUKASSA POOLT KOOSTATUD TASUTA VEEBIPÕHISTE ÕPPIMISVÕIMALUSTE NIMEKIRI

Informatsioon kutsevalikute tegemiseks: www.rajaleida.ee, www.kutsekoda.ee

Tasuta arvutikoolitused:

- Microsoft office e-koolitused - <http://office.microsoft.com/et-ee/training/HA102255331061.aspx>
- Arvutikasutuse algteadmised 4tunnise koolituse abil - <http://www.olekaasas.ee/koolitused/registreeru>
- ID-kaardi, Mobiili-ID, digiallkirjastamise ja e-teenuste kasutamise koolitus <http://www.ttu.ee/?id=2998&koolitus=767>
- <http://www.teaduskool.ut.ee/informaatika> - Tartu Ülikooli teaduskooli informaatikaalased õppematerjalid (programmeerimise alused ja algkursus)

Keeleõpe internetis:

- Eesti keele oskuse taseme test - www.meis.ee/testest
- 15 eesti keele testi ja muud kasulikku keelealast teavet - www.eki.ee/keeleabi/index.php?leht=11 –
- Eesti keele e-õpe: www.panglosskool.eu, www.efant.ee, www.ekk.edu.ee, www.kutsekeel.ee – eesti keel
- Erinevate võõrkeelte õppeprogrammid - www.byki.com, europa.eu/youth/studying/language_learning/index_eu_et.html
- Inglise keele e-õpe: www.livemocha.com, elc.polyu.edu.hk/CILL/eap/2004/U4/pg80ex1conditionalclauses.htm www.englisch-hilfen.de/en/grammar_list/if.htm
- Põhjamaade keelte e-õpe: www.bjork.norden.ee/content.php?nid=254
- Vene keele e-õpe: <http://gramota.ru/>
- Soome keele e-õpe: www.yle.fi/opinportti/supisuomea/
- Soome keele enesekontrolli harjutused: www.edu.fi/oppimateriaalit/suomeaolehyva/soh1/index.htm

Muud õppevõimalused ja info tasuta koolituste kohta:

- Tasuta e-õppe näidiskursused: www.e-ope.ee/e-oppest/naidiskursused
- Koolituste andmebaas, kust saab infot ka tasuta kursuste kohta: www.tark.ee/Tasuta-koolitus-o5.html
- Tasuta inspiratsiooni ja enesemotivatsiooni e-koolitus noortele: www.inspiratsioon.ee/loova-inspiratsiooni-kiirkursus-alustas
- Tallinna Ülikooli õppejõudude, teadlaste ja välisülikoolide lektorite avalike loengute videosalvestused: <http://tlu.toru.ee/?LangID=1&page=list&type=StudiaGeneralia>
- Raadiosaate „Õöülikool“ loengute arhiiv: www.ylikool.ee/

Allikas: Karin Andre, Eesti Töötukassa tööturukoolituse teenusejuht

TÄHELEPANU! Korrastage oma aadressiandmed!

Kõigil Are valla elanikel on seadusest tulenev kohustus hoolitseda selle eest, et tema ja pereliikmete või elukohas omaniku nõusolekul elada lubatud isikute elukohaandmed rahvastikuregistris oleksid õiged. **Praeguse seisuga on paljudel valla elanikel elukoha aadressiandmed registris ainult valla, küla või aleviku täpsusega.** Oma andmeid rahvastikuregistris saate kontrollida Are vallavalitsuse kantselei või riigiportaali www.eesti.ee vahendusel. Kui Teie elukohaandmed registris on õiged, ei ole uue elukoha teate esitamine valla kantseleisse vajalik. Kui aga Teie ja pereliikmete ning lubatud isikute elukohaandmed pole registris täpsed, see tähendab, **puudub tänava, maja, korteri number** või hajaasustuse korral **kinnistu nimi** või **talu nimi**, tuleb Teil esitada Are Vallavalitsuse kantseleile elukohateade Teie enda ja Teie pereliikmete andmetega. **Ärge unustage elukohateatel enda ja teiste täisealiste elanike allkirju.** Sideandmete (teise elukoha aadress, e-post, telefon) esitamine on vabatahtlik. Vajalik on põhielukoha aadressiandmete täitmine.

Elukohateate blanketi saate Are valla kodulehelt: www.arevald.ee ; Are valla kantseleist või veebruarikuu lehe vahelt kahepoolne blankett

Elukohateate saate esitada Are Vallavalitsusele kas:

- postiga (lisage ümbriku ka koopiad isikut tõendavatest dokumentidest);
- ise vallavalitsusse kohale tulles (koopiate tegemiseks kaasa võtta isikut tõendavad dokumendid);
- elektrooniliselt digitaalallkirjadega (blankett asub <http://www.siseministeerium.ee/?id=13724>)

Loodame mõistvat suhtumist, korrastame aadressiandmed 31. märtsiks 2010. a.

Kes nimetatud tähtjaks jätavad aadressiandmed esitamata, nende andmete õigsuse eest Are Vallavalitsus ei vastuta.

Täiendav info : sekretär-asjaajaja, tel. 44 51 861, e-post: sekretar@arevald.ee
vallasekretär, tel. 44 51 860, e-post: vallasekretar@arevald.ee
sotsiaalnõunik, tel. 44 51 876, e-post: sotsiaalnounik@arevald.ee

Hulkuvad koerad ja kassid

Are vallas on saanud paljusid häirivaks probleemiks hulkuvad koerad ja kassid. Vallas on olemas koerte ja kasside pidamise eeskiri, mis ütleb peatükis 4, et

4.1 Omanikuta loomaks loetakse loom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada.

4.2 Loomapidaja juurest lahtipääsenud loomaks loetakse loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat territooriumi.

4.3 Omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud (edaspidi hulkuvad) loomad tuleb kinni püüda ning tagastada omanikule või võimalusel leida neile omanik.

4.4 Hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjuste hävitamist korraldab vallavalitsus. Loomade püüdmise ja pidamisega seotud kulud kannab loomaomanik.

Pärnumaa Omavalitsuste Liit on sõlminud Varjupaikade MTÜ Pärnu loomade varjupaigaga lepingu milles kohustatakse ka meie valla territooriumil püüdma hulkuvaid, hüljatuid ning väärkoheldud koeri ja kasse.

Väljakutse saamisel fikseeritakse väljakutsuja nimi, telefon, kontaktandmed, väljakutsele reageeritakse esimesel võimalusel ning looma hoitakse varjupaigas kuni 14 päeva. Kontaktid on: telefonid 4495565 ja 5246705 ja koduleht aadressil <http://parnu.varjupaik.ee/>.

Meie vallas pole suureks probleemiks omanikuta loomad vaid just omanikega loomad ja igas külas omad kindlad ja teada tuntud hulkujad. Tõenäoliselt meid, maal elavaid inimesi ei pahandagi vahel harva küla peale jooksnud koer. Kui see on aga süsteemne ja häirib kõiki ümbritsevaid, siis on igal inimesel õigus kutsuda kohale varjupaiga töötajad ja lasta see loom ära viia. Kuna tavapäraselt on teada ka looma omanik, siis omavalitsusel on õigus äraviimise ja vajadusel osutatavate veterinaari poolt tehtavate tööde (parasiitide tõrje, vaksineerimised, eutanaasia) hind sisse nõuda omanikult. Kui omanik tahab oma looma tagasi, siis peab ta sellele loomale järgi minema varjupaika. Võib-olla

peale sellist käiku ja arvet jääb mõni koer parema valve alla ja kogu küla ei pea enam kannatama looma terrori käes.

Samas koer ja kass on toredad loomad ja peaksid olema meile endile suureks rõõmuks.

Signe Rõngas

Suigu küla joogivesi

Vesi on üks tähtsaimaid keskkonnategureid, mis mõjutab oluliselt inimese elu ja tervist. Joogivett loetakse tervislikuks ja puhtaks kui see ei sisalda mikroorganisme, parasiite ega mis tahes aineid sellisel arvul ega sellises koguses, mis kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele ning kui mikrobioloogilised ja keemilised kvaliteedinäitajad ei ületa lubatud piirsaldusi.

Suigu külas kasutati aastaid joogiveeallikana puurkaevu, mille vesi ei vastanud joogivee kvaliteedi nõuetele. Probleemiks oli väga kõrge fluoriidide sisaldus (4,3-5 mg/l). Fluor on väikestes kogustes organismile vajalik element, mis mõjutab oluliselt hammaste tervist. Joogivee fluorisaldusel on profülaktiline toime hambakaariesele kuni kontsentratsioonini 1,5 mg/l, kõrgema sisalduse korral hakkab pikaajalisel tarbimisel avalduma fluoriühendite toksiline toime. Fluoriidide sisaldus joogivees üle 1,5 mg/l tõstab hambafluuroosi riski ja üle 4 mg/l skeletifluuroosi riski (luude struktuuri muutused, mis viivad luu hõrenemisele). Optimaalseks joogivee fluori sisalduseks peetakse 0,7 – 1,2 mg/l.

Kvaliteedinõuetele vastava ja tervisele ohutu joogivee saamiseks rajati Suigu külla Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel madalam puurkaev. Vee kvaliteet sõltub suuresti veetekkepiirkonna hüdrokeoloogilistest tingimustest, mistõttu vee koostis on erinevates põhjaveekihtides erinev. Kui vana puurkaev oli 113 m sügav, siis uuel puurkaevul on sügavust 30 m ja muutunud on vee keemiline koostis. Madalama puurkaevu vees on fluoriidide sisaldus 0,4 – 0,7 mg/l. Joogivees leiduvad fluoriidid ei mõjuta vee välimust, maitset ega anna ka lõhna, tarbijale on vee koostise muutus märgatav eelkõige kareduse osas. Varem kasutusel olnud puurkaevu vesi oli pehme (üldkaredus 1,9 mg-ekv/l), uue puurkaevu vesi on aga kare (7,5 mg-ekv/l). Vee karedus on loomulik loodusliku vee omadus, mida põhjustavad temas sisalduvad lahustunud kaltsiumi ja magneesiumi soolad. Üldkaredust joogivees ei limiteerita, sest kaltsium ja magneesium on inimese organismile vajalikud elemendid, mistõttu puudub kareduse jaoks joogivees ka piirnorm. Kare vesi on ebamugav majapidamises tekitades katlakivi ja vähendades pesupulbri ja seebi toimet pesemisel, kuid ei ole tõestatud, et karedus põhjustaks terviseprobleeme. Ehkki Eestis on vesi enamasti kare ei rakendata üldjuhul asulate veetöötusjaamades ühisveevõrku antava vee puhul pehmemdamist. Karedust saab vähendada ionvahetite abil, kuid see tõstaks omakorda vee hinda.

Reelika Tammai
Juhtivinspektor
Terviseameti Lääne talitus

MEIE KOOLID ...

1. märtsil käis loodusring õppereisil „Jäätmed linnaruumis“. Keskkonnaameti giidi Merike Palginõmme saatel külastati neid kohti, kuhu liigub prügi pärast seda, kui me oleme selle prügikasti visanud. Kõigepealt käisime Rääma raba ääres sorteerimisjaamas. Vaatasime pakendite "kuubikuid", nuusutasime, kuidas lõhnas ohtlike jäätmete kogumispunkt, jalutasime üle sorteerimisestakaadi ja vaatasime, kuidas sorteeriti tavalisi olmejäätmeid. Kuusakoski metallikokkuostu platsil polnud eriti palju metallijäätmeid. See eest saime teada, et meie grupp kaalub kokku peaaegu poolteist tonni. Samuti, et kanalisatsioonikaevude luuke ja liiklusmärke ei tasu kokkuostu tuua ning kui tahad metalli siia tuua, pead olema täisealine. Paikusel Paikre prügilas oli tõeline prügimägi - kajakad ja varesed lendasid, traktorid sõitsid mööda prügi ning lõhn oli päris prügimäe hais. Saime vaadata filmi (mis pärast kooli jaoks kaasa anti) ja süüa Paikre kommi (mis olid ikka päris kommid). Vaatamata külmale ja märjale ilmale saime palju targemaks.

L. Lusik

15. märtsil käis Are Põhikoolis emakeelepäeva puhul külas kirjanik Andrus Kivirähk. Kuulamas olid peale oma kooli õpilaste ka Suigu LAK lapsed. Algklasside lapsed olid ettevalmistanud mõned katkendid raamatust „Sibulad ja shokolaad“ ning „Kaka ja kevad“. Kirjanikul lasti rääkida endast ja oma raamatutest. Parim küsimus, mis esitati, oli: “Kas Sa ise oled Rehepappi lugenud?”

Peale söögivahetundi esines kirjanik suurematele õpilastele ja vallarahvale. Kõik esitasid küsimusi ja soovijad said autogramme.

L. Lusik

Veebruar ja märts Suigu Lasteaias-Algkoolis näitusel “LAPS LÄBI AEGADE” olid välja pandud lapsega seotud esemed aastast 1860 kuni 2000. Näitusele toodud asjade juurde käivad lood olid lastele põnevad ning pakkusid äratundmisrõõmu vanematele ja vanavanematele.

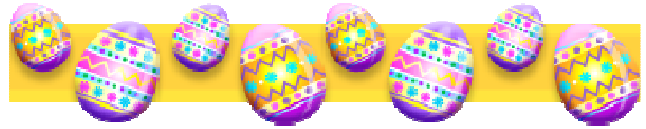

Memme-taadi peol tantsiti lauldi vanavanematele ja koos vanavanematega. Mõnuses teelauas kuulasid vanaemad-vanaisad Ülikooli apteegi juhataja Karin Alamaa soovitusi, kuidas olla terve.

Sportlikul teisipäeval suusutati ning võideti medaleid Jõulumäel talvisel etapil „Ole osav ja kiire“. Pärast suusapäeva uisutati Pärnu kesklinna liuväljal.

Kokkuvõtte tegi A. Uibu

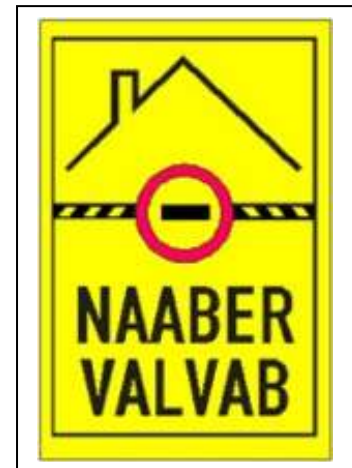
VALLARAHVA TEGEMISTEST ...

Pärnumaal Ares loodi naabrivalvepiirkond

Möödunud nädalal sõlmisid MTÜ Eesti naabrivalve, Are Vallavalitsus, Lääne Prefektuur ning Oja naabrivalve sektori liikmed lepingu naabrivalve piirkonna loomiseks. Sellise lepingu eesmärgiks on naabrivalve sektoris süütegude ennetamine, naabrivalve korraldamine ning igakülgne koostöö.

Oja naabrivalve sektor Ares on Pärnumaal juba viies. Piirkondade loomine sai Pärnumaal alguse juba 2007. aastast ja see näitab selgelt, et elumupiirkondade elanikud on üha enam turvalisust väärtustama ja süütegusid ennetama hakanud. Oma naabrivalvepiirkonnad on ka Saarde vallas, Pärnus, Sindis ja Paikusel.

Hedy Tammeleht
pressiesindaja
kommunikatsioonibüroo Politsei- ja Piirivalveamet

Suigu Seltsimaja – TEGUSAD OLEME TARGEMAKS SAAME.

Pärnumaa kodukandi noortekoda sai Swedbanki noorteprojektide „Tähed särama“ konkursi toel koolituseks vajaliku raha ning õppimine, toitlustamine ja majutamine oli osalejatele tasuta. Ja 26. veebruari õhtul koguneski 52 noort erinevatest Eestimaa paikadest Suigu Seltsimajja. Peale einestamist kuulati politseikonstaablit, kes rääkis organiseerija vastutusest noorteürituste korraldamisel. Õhtu ülejäänud osa sisustati mängudega. Järgmisel hommikul võimeldi koos. Seejärel oli foorumiteater, kus Pärnjõe noorte näitetrupp esitas maal elavate noorte probleeme kajastavaid lühinäidendeid ning ülejäänud grupp pidid näidendina selle probleemi lahenduse ära arvama. Lõunasöögi järel rääkis Surju Vallavolikogu esimees omavalitsuste ootustest ja lootustest seoses noortega ning noored pakkusid omalt poolt välja küsimusi ja lahendusi. Õhtu lõppes diskoga. Kolmandal hommikul pakiti asjad ja lahkuti. Kõik olid saanud rikkamaks nii kogemuste kui ka uute sõprade poolest.

(Väljavõte P. Habakuke artiklist Pärnumaa kodukandi 12 infolehest tegi L. Lusik)

Pakuti kolme Austraalia retsepti järgi tehtud kooki

Meie valla esimene reisimuljete õhtu. Küünlakuu 27. päeval oli kõigil huvilistel võimalus ette võtta (muljete)reis maale, kus soe päike paistab põhjast, märtsikuu algab sügis ja Pipi arvates inimesed käivad käte peal. Kurrunurruvuti saar? Loomulikult mitte! Ära arvasite - meid ootas ees teekond Arest Austraaliasse.

Reisiseltskond kogunes vallamajja, kus võtsid vastu meid „giidid“, maailma kuklapoolel käinud Karin Alamaa- Aas koos oma väikese tütre Mariga ja Liina Prints. Kostus mahe-mõnusat aborigeenimuusikat, külalisi kostitati kodumaistest köögiviljadest, punapeedist ja kõrvitsast, valminud Austraalia rahvuskookidega ja loomulikult imemaitstva Pavlova-tordiga.

Sissejuhatuses tuletas loodusteaduste õpetaja Leelo Lusik meile slaidiprogrammi abil meelde, et kus see põnev maa asub, kes seal elavad ja millega nad tegelevad, saime teada tähtsamad linnad, loodusvarad ja ülevaate ka taimestikust-loomastikust.

Nüüd siis võis meie rännak sõnas ja pildis alata. Karin astus rahva ette nn. turistina, kes veetis mulluse oktoobrikuu Sydneys ja selle lähiümbruses. Nimelt, elab tema hea sõbranna Katre koos perega juba pea 4 aastat Sydneys. Katre pere organiseeris Karinile ja Marile vahvaid hetki nii suurlinnades kui ka põlises Austraalia looduses, külastati uhkeid mererandu, kohtuti kohalike eestlastega ja tutvuti „kohustuslike“ vaatamisväärsustega.

Liina reis aborigeenide maale oli aga seevastu hoopiski metsikum. Nimelt veetis ta maailma kuklapoolel koos oma sõpradega terve aasta. Selle aja jooksul jõuti kogu maale sõna otseses mõttes ring peale teha. Liina ja tema reisikaaslased veetsid aasta vaheldumisi reisides ja töötades, kogemusi saades ja tudengipõlve huvitaval-kasulikul moel pikendades.

Uskumatu kui tublid ja hakkajad inimesed meie koduvallas elavad! Pakkida kohvrid, võtta kaasa parimad reisikaaslased ja lihtsalt minna Austraaliasse- kas kuuks, aastaks või aastateks see on juba igäihe enda otsustada. Oli äärmiselt vahva osa saada kahest nii erinevast reisist ühele ja samale maale. Aitäh Teile, Karin ja Liina, et meile Austraalia muljed koju kätte tõite. Kindlasti sai nii mõnigi üritusel osaleja ühe unistuse võrra rikkamaks- „Tahaksin ka Austraaliasse!“ ja samas ka julgemaks nii pikka ja kauge reisi planeerima hakata. Tänu ka Viljale, kes lauad maitsvate kookidega kattis, reisihuvilised kokku kutsus ja kuuldavasti samalaadseid üritusi veelgi püüab korraldada. Kindlasti on vallarahval põnevaid reisielamusi, mida teistelegi jagada. Võtke aga ühendust Viljaga ja saame taas kokku uuel reisiõhtul. Kohtumiseni!

Aive Annuste

Are Naisseltsi „Hoolivad südamed“ 13 liiget käis 7. märtsil väikesel naistepäeva-väljasõidul Tahkurannas. Sealne väga vahva ja tegus naisselts kutsus meid endale külla, et taaselustada vanu suhteid ja luua uusi sidemeid edaspidiseks. Koosviibimine toimus praeguses külakeskuses, kus naisseltsil kasutada omad ruumid. Imetlesime täiuslikku käsitöönäitust, kuulasime Tahkuranna naiste tulevikuplaane, kohvitasime ja sõime imemaitsvaid omaküpsetatud pirukaid ning kringlit. Külakostiks viisime kaasa Vilja valmistatud tordi. Juttu ja suminat jätkus päris mitmeks tunniks. Väga huvitav oli külaskäigu see osa, kus meile tehti ekskursioon praegu veel remonditavasse Tahku taresse, millest saab varsti uus külakeskus – tulevikus on seal ruumid naisseltsile, avalik kohvik-söögikoht, käsitööpood, juuksur, noortekeskus, külasaun jne. Hea oli näha nii tegusaid inimesi nii suurte plaanidega!

Sügisel loodame Tahkuranna naised ka Aresse külla kutsuda. Veel enne seda, suve lõpus, on aga Tahkuranna naisseltsi eestvedamisel plaanis väga tore üritus – ÜLE-EESTILINE

HAPUKURGI FESTIVAL! Selle festivaliga tahetakse luua igaaastane traditsioon, mis tooks igal augustikuul Tahkuranna valda kokku kõikvõimalikud huvitavad hoidiste retseptid (eriti muidugi hapukurgi erinevad maitseid!), käsitöö, koduleivad-saiad jne. Ühe esimestest küllakutsetest saime ka meie. Nii et kõik Are tublid naised – kevadel kurgiseemned mulda ja suvel moosid, hoidised tulele!!!

Are Naisseltsi nimel: Pille Põrk

25. märtsil toimus mälumängu turniiri viimane voor. Osales neli võistkonda:

GUUD LAK – Anneli Uibu, Aive Annuste, Aelika Kurgmann, Eveli Kuslap, Kadi Kasemaa, Vilja Alamaa

ULAME – Tiia Puusild, Marge Mölder, Anne Niibo, Leelo Lusik, Urve Hallikma, Kristi Mölder

KOHUKESED - Eve Hiimäe, Kerli Hiimäe, Aime Kask, Krislyn Kask, Magdalina Tilk, Ain Kask

VN – Laurene Männik, Raido Kaljuste, Kristel Lusik, David Kakko, Kristjan Valk

Viimase vooru võitja oli võistkond GUUD LAK. Kuid kogu turniiri esikoht kuulus võistkonnale ULAME.

SUUR AITÄH, Malle Pajole huvitava ja hariva turniiri eest! Me kõik saime palju targemaks ja loodame, et sügisel saame traditsiooni jätkata juba rohkemate võistkondadega.

L. Lusik

Aasta 2010 on nimetatud lugemisaastaks. Seetõttu intervjuerime igas lehes üht valla tuntud inimest.

Seekord esitasime küsimused vallavanemale

JAANUS MÄNNIKULE

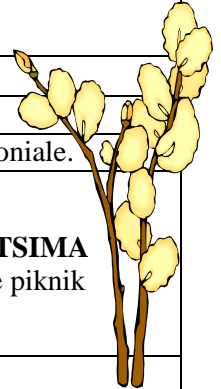
- **Mis on Sinu lapsepõlve lemmikraamat?** Lugemaõppimise ajast muinasjuturaamat "Imeflööd"; mürsikueas muidugi Oskar Lutsu "Kevade", riulitäied seiklusjutte maalt ja merelt; keskkoolieas Tammsaare, Vilde, Tolstoi, Šolohhovi, Hugo, Twaini jt teosed. Ühtainust lemmikut pole võimalik välja tuua.
- **Mida viimati lugesid?** Sofi Oksaneni ja Imbi Paju raamatud, viimati "Kõige taga oli HIRM", "Stalini lehmad", "Tõrjutud mälestused". Momendil on pooleli Heino Kiige "Maria Siberimaal", äsja soetasin ja alustasin ka Eesti ajalugu VI kd - Vabadussõjast taasiseseisvuseni. Põdemise päevad on kasulikud vaid ühest küljest - saab kõvasti lugeda.
- **Mida soovivad Teistele lugemiseks?** Soovitan soojalt oma viimaseid lugemisi kõigile, vanematele inimestele möödunud koledate aegade meenutamiseks, noorematele nende tutvustamiseks - minevikku tuleb tunda.

lugemisaasta2010

Ürituste kalender

28. märts P.	Päriveri klubis nunoviltimise koolitus. (Eelregistreerimisega)
01. aprill N.	Fotoloo konkursi „Lugeda on mõnus“ lõpptähtaeg (vt. lähemalt teadetest)
03. aprill L.	Päriveri klubis Lihavõttepühade tähistamine (Vt. kuulutus lk. 14)
15. aprill N.	Päriveri klubis Maakarja Seltsi üldkoosolek
17. aprill L.	Päriveri klubis Pärnumaa lauluveteranide vokaalansamblite päev
18. aprill P.	Suigu LAK matk „Kevadet otsimas“
22. aprill N.	Jüriöö-teemaline matk Suigust Aresse. Jälgi kuulutusi.
23. aprill R.	Päriveri klubis kell 21.00 JÜRIPÄEVA TANTSUÕHTU Mängib ansambel „Mees nagu orkester“ Pilet 50.- Avatud baar.
26. aprill E.	Suigu LAK pildistamine
28. aprill K.	Are PK 3 ja 4. kl. Tallinnas KUMUs
29. 04-1.05	Are PK 9.kl. lõpuekskursioon Rootsi Kuninga Sünnipäeva Tervitustseremooniale.

Suigu Lasteaed-Algkooli hoolekogu kutsub peresid:

Pange jalga kummikud ja tulge meiega pühapäeval 18. aprillil kell 12.00 KEVADET OTSIMA
Kavas kevadelõhnaline maastikumäng; ühiskompositsiooni meisterdamine; kevademaitseline piknik pirukate ja kuuma teega. Täpsem info kutsetel ja kuulutustel.

Vallamajas töötab pühapäeviti käsitööring, mida juhendab käsitööpetaja Heli Liiv, Osavõtutasu on 20.- ja kohapeal materjalide kasutamisel veidi materjali raha. Jälgi täpsemat infot teadetetahvlielt.

MTÜ Tihemetsa Vilistlane kutsub kõiki Tihemetsa tehnikumis õppinuid ning endiseid ja praeguseid õpetajaid

Laupäeval, 03.juulil 2010 Tihemetsa VILISTLASTE KOKKUTULEKULE – TIHEMETSAS 85 –

Registreeru aegsasti!

- osavõtutasu 100 krooni
- tasuta MTÜ Tihemetsa Vilistlane arveldusarvele
SEB Pank 10 2201 1211 4010
- selgitusse märgi märgusõna “kokkutulek” ning kindlasti enda nimi ja lõpetamise aasta, tüdrukud ka kooliaegne nimi

NB! Kui Sul on häid mõtteid, soov abistada – anna endast teada. Mõistev suhtumine ja lisatoetus on oodatud. Sponsortoetust üle kandes lisa enda nimi, lõpetamise aasta ja märksõna “sponsor”.

Jälgi kodulehte www.tihemetsa.ee

Lisainfo

Erna Gross, telefon 5341 4426
e-mail erna.gross@hariduskeskus.ee

Kaire Piiraja, telefon 5695 4275
e-mail kairepiiraja@hotmail.ee

28. märtsil kell 11.00 – 15.00
Tori Rahvamajas

VITSA VORMID 2010“

Tutvustatakse erinevaid võimalusi loodusliku materjali paremaks ära kasutamiseks. Kuidas kasutada ära pajuoksi ja mida on võimalik nendest valmistada? Korvid, küllusesarved, kannud jne. Jagame ideid istutusseadete valmistamisel. Kaasa löiketangid, oksakäärid, näpitsad. Muud materjalid kohapeal saadaval.

KOOLITAJA: Anu Pindsoo

KURSUSE TASU: 300 krooni

REGISTREERIMINE:

26. märts 2010
tel 5624 0187 või e-post
anu.pindsoo@gmail.com

Meeldivate kohtumisteni!

LIHAVÕTTED KUULUTAVAD KEVADE ALGUST

Hei naised, neidud ja noormehed!

Tulge laupäeval 3. aprillil kell 11 klubisse lihavõttepühade ettevalmistusi tegema.

Võta värvimiseks kaasa mune (keedetud või tühjakspuhutud koor)

Toimub MUNAKOKSIMISE VÕISTLUS.

Vajalik kodust kaasa võtta üks korralik võistlusmuna, millega loodate turniiri võita.

Toimub KAUNEIMA PÜHADEMUNA KONKURSS.

Iludusvõistlusele on oodatud kõik kodus või kohapeal värvitud ilusad ja isepärased munad.

Võitjatele kingitused!

Pärast pikka paastuaega küpsetame maitsvat PÜHADEKOOKI.

Räägime eestlaste kommetest seoses lihavõtetega, teretulnud on kõik ilusad mälestused ja traditsioonid peredes.

Osavõtumaks täiskasvanule 35.-, õpilastele 25.-

Täpsem info Viljalt tel. 56 453 560

Pühapäeval, 28. märtsil toimub koostöös Are naisseltsi Hoolivate Südametega nunoviltimise koolitus Päriveri Klubis. Koolitajaks vildimeister Heli Estam.

Teisipäeval 20. aprillil, kell 18.00 koostöös Tori valla naisseltsi Emmelliinedega Klaara-Manni Puhkemajas käsitöösavist ehete valmistamise koolitus. Osalustasu 40 krooni sisaldab kohvipausi.

Koolitused toimuvad Murru Küla Seltsi projekti "Näputöö kaunistab naist" raames. Koolitusi toetab Kohaliku Omaalgatuse Programm ja Are vald. Õppepäevi on tulemas veelgi.

Info kodulehelt www.suiguseltsimaja.ee.

KAS SA TEAD

- Mees leiutas relva ja mõtles välja jahi; naine avastas jahi ja mõtles välja kasuka.
- Mees leiutas värvid ja mõtles välja maalimise; naine avastas maalimise ja mõtles välja kosmeetika
- Mees leiutas sõna ja mõtles välja kõne; naine avastas kõne ja mõtles välja kuulujutud.
- Mees maksab 100 krooni 50-kroonise asja eest, mida tal on vaja... Naine maksab 50 krooni 100-kroonise asja eest, mida tal ei ole vaja.
- Naine muretseb oma tuleviku eest seni, kuni tal ei ole meest... Mees ei muretse oma tuleviku eest seni, kuni tal ei ole naist.
- Mehega õnnelikult elamiseks on vaja teda palju mõista ja armastada... Naisega õnnelikult elamiseks on vaja teda palju armastada ja mitte üritadagi mõista.
- Naine hakkab mehega kokku elama lootuses, et mees muutub; aga mees ei muutu.
- Mees hakkab naisega kokku elama lootuses, et naine ei muutu; aga naine muutub.
- Naisele jääb igas vaidluses viimane sõna... Iga sõna, mida mees peale seda ütleb, on uue vaidluse esimeseks sõnaks.
- Mees leiutas maaviljeluse ja mõtles välja söögi; naine avastas söögi ja mõtles välja dieedi.
- Mees leiutas sõpruse ja mõtles välja armastuse; naine avastas armastuse ja mõtles välja abielu.
- Mees leiutas kaubanduse ja mõtles välja raha; naine avastas raha -- -- ja siit algasidki probleemid... :)))

Allikas: Internet

SISERIIKLIKUD METSANDUSTOETUSED ERAMETSAOMANIKELE 2010 A

Siseriiklikud toetused on riigieelarvest finantseeritavad erametsanduse toetused erametsanduse edendamiseks. 2010 a toetatakse järgmisi tegevusi:

TOETUSE LIIK	TOETUSE MÄÄR	TAOTLUSE ESITAMISE TÄHTAEG
erametsaomanike metsa inventeerimise ja metsamajandamiskavade koostamise toetus	Metsa inventeerimise toetuse määr 2009. a. oli ja 2010. a. on kuni 100% metsa inventeerimise kuludest , kuid mitte rohkem kui 193 krooni inventeeritud metsamaa hektari kohta. <i>(Määrus §12(4))</i> Metsa inventeerimise toetuse määr koos metsamajandamiskava koostamisega on kuni 100% tehtud kuludest , kuid mitte rohkem kui 248 krooni inventeeritud metsamaa hektari kohta. <i>(Määrus §12(5))</i>	13. august 10. detsember
metsa uuendamise toetus	1) metsakultiveerimismaterjali (va metsapuuseemnete) soetamisel kuni 80% dokumenteeritud kulude (taimede ostuarved) kogumaksumusest, kuid mitte rohkem kui 2.50 krooni soetatava metsapuutaime kohta; 2) maapinna ettevalmistamisel ketasadruga kuni 1500 krooni hektari kohta, muu maapinna ettevalmistamise tehnika kasutamise korral kuni 1000 krooni hektari kohta; 3) metsaistutamistöödel on toetuse määr kuni 2000 krooni hektari kohta; 4) kuni kolme aasta vanuse metsakultuuri, sh looduslikult uuenenud metsamaal oleva metsakultuuri hooldamisel on toetuse määr kuni 1500 krooni hektari kohta kalendriaastas.	14. juuni 19. november
pärandkultuuri säilitamise toetus	Kuni 80% tööde teostamisega seotud kuludest, kuid mitte üle 50 000 krooni objekti kohta, sh konsulendi hinnang ja metsaomaniku enda poolt tehtud tööd kuni 10 000 krooni ulatuses ühe objekti kohta.	15. märts
vääriselupaiga säilitamise toetus	Vastavalt lepingule	Kogu aasta vältel

Täpsem info toetuste kohta SA Erametsakeskuse kodulehel www.eramets.ee

Lisaks eelpool toodule toetatakse ka erametsaomanike nõustamist ning koolitamist. Erametsaomanike nõustamisega tegelevad atesteeritud metsakonsulendid ning metsaühistud. Konsulendid tegelevad erametsaomanikuga individuaalselt ning metsaühistud korraldavad rühmanõustamisi. Igale erametsaomanikule on ette nähtud 15 tundi tasuta nõuannet aastas. Pärnumaal tegutsevate konsulentide kohta saab infot SA Erametsakeskuse kodulehelt www.eramets.ee , samuti võib küsida infot metsaühistust.

Pärnumaal tegutsevad metsaühistud:

MTÜ Väandra metsaühing

MTÜ Kikepera metsaühistu

MTÜ Seenemetsa

MTÜ Saarde erametsaühing

MTÜ Pärnumaa metsaomanike selts

MTÜ Halinga metsaomanike selts

Metsaühistute kontaktid SA Erametsakeskuse kodulehel www.eramets.ee

TEATED

Are vallas kasutusel olevad olulised telefoninumbriid:

Vallavanem Jaanus Männik	- 44 518 68 ; 51 22 321	vallavanem@arevald.ee
Abivallavanem Lauri Luur	- 44 518 62 ; 52 59752	abivallavanem@arevald.ee
Vallasekretär Aino Vaarmaa	- 44 518 60	vallasekretar@arevald.ee
Maanõunik Signe Rõngas	- 44 518 75 ; 52 53 189	maanounik@arevald.ee
Sotsiaalnõunik Kaja Rebane	- 44 518 76 ; 53 339 477	sotsiaalnounik@arevald.ee
Sotsiaaltöötaja Heli Tõrva	- 44 518 76 ; 52 93 053	sotsiaaltootaja@arevald.ee
Pearaamatupidaja Helgi Kallaste	- 44 518 78	pearaamatupidaja@arevald.ee
Sekretär-asjaajaja Terje Võsumets	- 44 518 61 ; 52 69 732	sekretar@arevald.ee
Päriveri klubi juhataja Sirje Pilter	- 44 518 66 ; 51 702 82	areklubi@hotmail.ee
Are raamatukogu juhataja Malle Pajo	- 44 518 65	are@pkr.ee
Suigu raamatukogu juhataja Eveli Kuslap	- 44 63 494	suigu@pkr.ee
Spordiinstruktor Rein Semenov	- 51 52 534	rein21@hotmail.ee
Konstaabel Valdu Kaljur	- 51 185 20	
Bussijuht Ants Tugedam	- 53 485 121	
Bussijuht Ranno Aassalu	- 53 481 544	
OÜ Are Vesi juhatusesimees Kert Alamaa		
Rikked, tellimised, info, teated	- 44 518 64; 529 8849	arevesi@hotmail.ee
Volikogu esimees Vilja Alamaa	- 56453560 44 29 418	valamaa@hotmail.ee

TULE AEROOBIKASSE!

Esmaspäeviti kell 19.30 Are koolimajas

Neljapäeviti kell 19.15 Päriveri klubis

45 krooni üks kord.

Kuukaart 1 x nädalas 150 krooni.

Mõlema päeva kuukaart 300 krooni.

TEADE MAAKONNA BUSSILIINIDE NR 45 JA 48 MUUDATUSTE KOHTA

Bussiliinide paremaks ja ratsionaalsemaks korraldamiseks ning eeskätt Tootsi valla taotluste alusel teeb bussifirma „Mulgi Reisid AS“ kooskõlastatult vallavalitsuste ja Pärnu maavalitsusega täiendused bussiliini nr 45 Pärnu – Lepplaane – Suigu tee – Tabria ja nr 48 Pärnu – Are – Suigu – Tootsi sõiduplaanides. **Vt sõiduplaane järgmistel lehekülgedel.**

Liini 48 puhul, mis väljub pühapäeviti Pärnust kell 18.00, on muudatuseks see, et alates 28. märtsist toimub Tabriasse sissesõit vaid reisijate olemasolul ehk siis kui soovija on bussis või Tabriast sõita soovija helistab Mulgi Reaside dispetšerile telefonil 50 74 267 oma sõidusoovist vähemalt pool tundi enne väljumisaega – hiljemalt 17.10.

Vallavalitsus

MAAKONNA BUSSILIIN nr. 45
PÄRNU – LEPPLAANE – SUIGU TEE – TABRIA
sõiduplaan

Liini teenindab AS MULGI REISID

Liiklus toimub iga päev ja sõiduplaan kehtib alates 28.03 2010

1						2		3		1		4		5	
8.20	13.40	-	-	PÄRNU	36	9.20	10.20	15.20/15.25*	19.40/19.45*	19.59/20.04*					
8.23	13.43	1	1	TALLINNA MAANTEE	35	9.16	10.16	15.16/15.21*	19.36/19.41*	19.55/20.00*					
8.26	13.46	3	2	VINGIKÜLA	33	9.12	10.12	15.12/15.17*	19.32/19.37*	19.51/19.56*					
8.29	13.49	6	3	JÄNESSELJA	30	9.10	10.10	15.10/15.15*	19.30/19.35*	19.49/19.54*					
8.31	13.51	7	1	LEPPLAANE TEE	29	9.09	10.09	15.09/15.14*	19.29/19.34*	19.48/19.53*					
8.34	13.54	8	1	RÄÄGU TEE	28	9.06	10.06	15.06/15.11*	19.26/19.31*	19.45/19.50*					
8.37	13.57	10	2	KILKSAMAA	26	9.03	10.03	15.03/15.08*	19.23/19.28*	19.42/19.47*					
8.38	13.58	11	1	HARJAKA	25	9.01	10.01	15.01/15.06*	19.21/19.26*	19.40/19.45*					
8.41	14.01	13	2	MUDA	23	8.58	9.58	14.58/15.03*	19.18/19.23*	19.37/19.42*					
8.42RLP	-	14	1	MÄNNIKU	22	-	-	15.02L*	19.22R*	19.41*					
8.44RLP	-	15	1	VALVE	21	-	-	15.01L*	19.21R*	19.40*					
8.45RLP	-	16	1	MÄNNIKU	20	-	-	14.59L*	19.19R*	19.38*					
8.41	14.01	17	1	MUDA	19	8.58	9.58	14.58	19.18	19.37					
8.43	14.03	18	1	KUUDA	18	8.56	9.56	14.56	19.16	19.35					
8.46	14.06	20	2	LEPPLAANE	16	8.54	9.54	14.54	19.14	19.33					
8.48KLP	14.08	21	1	PÖLLMAA	15		9.52	14.52	19.12	19.31					
8.50KLP	14.10	23	2	VÕLLA	13		9.50	14.50	19.10	19.29					
8.51KLP	14.11	24	1	RAKI	12		9.48	14.48	19.08	19.27					
8.53KLP	14.13	25	1	SUIGU TEE	11		9.47	14.47	19.07	19.26					
	14.15ETN	26	1	SUIGU	10			14.45ETN	19.05	19.24					
		27	1	TEHVRI	9				19.03	19.23					
		29	2	MURRU	7				19.00	19.20					
		33	4	TOOTSI RAUDTEEJAAM	3				18.55	19.15					
		35	2	METSA	1				18.52	19.12					
		36	1	TOOTSI	-				18.50	19.10					

8.53KLP	14.13KL	25	-	SUIGU TEE	8		9.47KLP	14.47KL							
8.59KLP	14.19KL	29	4	KÕRISOO	4		9.41KLP	14.41KL							
9.05KLP	14.25KL	33	4	TABRIA	-		9.35KLP	14.35KL							

1 – käigus E,T,K,N,L 2- Käigus E,T,N,R 3- Käigus K,L,P 4 – Käigus E,T,K,N,R 5 – Käigus P

Sissepõige VALVE peatusse alates 10.05- 31.10 reedel, laup. ja pühap. PÄRNUST kell 8.20 väljuval reisel, reedel TOOTSIST kell 18.50 väljuval reisel, laupäeval kell 14.35 ja pühapäeval kell 19.10 TOOTSIST väljudes.

* - peatuste kellaajad perioodil 10. mai – 31. oktoober

Pärnusse tulles kontrollaeq Lepplaanis

MAAKONNA BUSSILIIN nr. 48
PÄRNU – ARE – SUIGU – TOOTSI
sõiduplaan

Liini teenindab AS MULGI REISID

Liiklus toimub iga päev ja sõiduplaan kehtib alates 28.03 2010

	X		XX					XXX	XXXX
15.30	18.00	-	18.00	-	-	PÄRNU	37	7.50	8.45
15.32	18.03	1	18.03	1	1	TALLINNA MAANTEE	36	7.47	8.43
15.34	18.04	2	18.04	2	1	ROHU	35	7.46	8.42
15.36	18.06	3	18.06	4	2	VINGIKÜLA	34	7.44	8.39
15.40	18.09	5	18.09	6	2	JÄNESSELJA	32	7.38	8.35
15.42	18.10	6	18.10	7	1	LEPPLAANE TEE	31	7.35	8.33
15.44	18.12	8	18.12	9	2	NURME	29	7.32	8.31
15.52	18.14	11	18.14	12	3	RÄÄGU	26	7.27	8.22
15.55	18.16	13	18.16	14	2	SILLA	24	7.25	8.20
15.58	18.18	15	18.18	16	2	AADU	22	7.22	8.17
16.00	18.20	17	18.20	18	2	ARE	20	7.20	8.15
16.03	18.23	19	18.23	20	2	ARE PARK	18	7.17	8.11
16.06	18.26	21	18.26	22	2	MÕNUVERE	16	7.15	8.07
16.09	18.29	23	18.29	24	2	TOOMINGA	14	7.12	8.01
16.12	18.32	25	18.32	26	2	KUSTASE	12	7.10	7.59
16.14	18.34	26	18.34	27	1	SUIGU TEE	11	7.08	7.57
			18.38	31	4	KÕRISOO			
			18.42	35	4	TABRIA			
			18.46	39	4	KÕRISOO			
			18.50	43	4	SUIGU TEE			
16.15	18.35	27	18.51	44	1	SUIGU	10	7.07	7.55
16.16	18.36	28	18.52	45	1	TEHVRI	9	7.04	7.49
16.18	18.38	30	18.54	47	2	MURRU	7	7.02	7.45
16.23	18.43	34	18.59	51	4	TOOTSI RAUDTEEJAAM	3	6.58	7.35
16.25	18.45	36	19.01	53	2	METSA	1	6.56	7.32
16.30	18.50	37	19.02	54	1	TOOTSI	-	6.55	7.30
								4805	4802

X – LAUPÄEVAL EI OLE KÄIGUS

XX - KÄIGUS PÜHAPÄEVITI, TABRIASSE SISSESÕIT VAID REISIJATE OLEMASOLUL, TABRIAST TULIJA PEAB

EELNEVALT HELISTAMA MULGI REISIDE DISPETŠERI TEL 50 74 267 JA TEAVITAMA OMA TULEKUST

XXX – KÄIGUS 05.JUUNIST 31.AUGUSTINI

XXXX – KÄIGUS 01.SEPTEMBRIST 04.JUUNINI

Suigu Seltsimaja fuajees tehakse Maaelu Arengukava, Murru Küla Seltsi ja Are valla toel remonti.

01. mail ootame kõiki appi maja koristustalgutele. Pakume talgusuppi ja tunneme koos rõõmu uutest puhastest ruumidest. Jälgi kuulutusi!

Üleskutse neile, kel leidub kodus mänguasju, mida sooviksite kinkida. Ootame jätkuvalt Teie heldeid mänguasjade annetusi Päriveri klubis asuvasse laste mängutuppa. Väikesed pönnid oleks kingituste eest väga tänulikud. Kõige oodatavamad kannid on autod, nukud ja väikelaste raamatud.

**Helistage
Vilja Alamaale tel 56453560**

**Fotolugude konkurss
„LUGEDA ON MÕNUS”**

- Ootame 3-10 fotost koosnevat pildiseeriat. Kujutatu paremaks mõistmiseks kirjutage juurde lühilugu või kommentaarid.
- Pildistada võib nii fotoaparaadi kui ka mobiiliga.
- Lugemishetki võib tabada koolis, kodus, raamatukogus. Võib ka ise lavastada.
- Osavõtjate vanus ei ole oluline.
- Inimest salaja pildistada ei tohi, küsige enne nõusolekut.
- Fotolugu saatke 1. aprilliks Are Raamatukogu e-posti aadressile are@pkr.ee.
- Infot jagab ja küsimustele vastab Malle.

Aprillikuu jumalateenistused P.-Jaagupis Pärnu-Jakobi koguduses

01. aprill Suur Neljapäev. Missa (ehk jumalateenistus armulauaga) kell 18.00
02. aprill Suure Reede. Jumalateenistus kell 12.00
04. aprill Kristuse ülestõusmise püha. Missa kell 12.00
11. aprill Ülestõusmisaja 2. pühapäev. Missa kell 12.00
18. aprill Ülestõusmisaja 3. pühapäev. Missa kell 12.00
21. aprill p. Anselm, piiskop ja Kiriku õpetaja. Missa kell 18.00
25. aprill Ülestõusmisaja 4. pühapäev. Missa kell 12.00

Nädalasisesed missad igal kolmapäeval kell 18.00
Koguduse kantselei on avatud teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval kell 10.00-13.00 ning 14.00-16.00.

Ostan mootorrattaid, mis on vanemad, kui 20.a. ja nende varuosi.

Tel. 44 74 013
56 611 286

Soovime rentida Teie põllumaad, hind kokkuleppel
Ostame põllu- ja metsamaa kinnistuid

Eriku Agro OÜ
56 673 533

Meie hulgast on lahkunud

Hüüe Paavle Murru külast

14.12.1941 - 17.03.2010

AVALDAME KAASTUNNET OMASTELE!

On vahest küll kahju,
kuid tunneme ikka,
et küpsemalt elu on
suurem ja rikkam.
Hing eal ei või öelda,
et kunagi enam
ei tuleks veel miskit,
mis senisest kenam,
sest rõõmud ei lõpe
ja ennast ei peida
on targal ja kogenul
lihtsam neid leida!

ÕNNITLEME!

03.04 IVAN TALTS	79.a. Are alevik
03.04 VIRGE LAND	55.a. Suigu küla
05.04 LIIDIA LAND	83.a. Võlla küla
06.04 ARVI RABI	72.a. Kurena küla
07.04 ELVIINE LAEV	78.a. Kurena küla
09.04 HILLE MÄEVÄLI	60.a. Are alevik
12.04 ENDEL PÄHKEL	60.a. Suigu küla
14.04 HEINO NUUT	70.a. Suigu küla
24.04 HELMI JOHANNA PÖLLU	97.a. Lepplaane küla
24.04 ELVI LIPPMAA	75.a. Elbu küla
24.04 MEELI TENTER	55.a. Eavere küla
27.04 LIIS JÕGILA	70.a. Are alevik
28.04 JÜRI ANNUSVEER	72.a. Are alevik

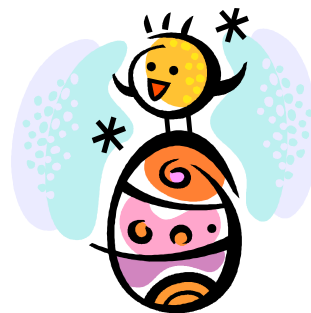
Vaatamata suurtele lumehangedele, ei ole kevad enam mägede taga. Seekord on lehes palju ilusaid värviliste munade pilte. Värvilisena saab vallalehte lugeda valla kodulehelt www.arevald.ee mis on viimase kuu jooksul tublisti täienenud. Uusi artikleid lehe jaoks ootan 12ks aprilliks. Kaunist kevadeootust kõigile!

Toimetaja

ÕNNITLEME pisipere puhul!

14. märtsil sündis
Are alevikus
Helen Pajale ja
Andry Lend'ile tütar
LAURA LIIS LEND

17. märtsil sündis
Are alevikus
Triin Kask'ile ja Alver
Tiivitsale tütar
**MYA-BRITTLYNN
TIIVITS**

Meil on rõõm avaldada vallalehes
juubelid alates 50st ja kõik
sünnipäevad alates 70st.

**KES SOOVIB, ET TEMA
SÜNNIPÄEVA LEHES
EI AVALDATA; PALUN
ANDA SELLEST TEADA
VALLA SEKRETÄRILE
tööpäeviti tel. 44 518 61**

**Lehe toimetaja: Leelo Lusik
Tel. 51 42 621; 44 63 596
Oja 4 Are vald,
Pärnumaa 87 301**